

ÚVOD

Čtvrté vydání této publikace není jen aktualizací. Namísto jediného jej připravilo hned šest autorů. Považujeme to za přínos a zároveň za nutnost, protože stále větší komplexnost problematiky vyžaduje užší specializaci.

Došlo též k ratifikaci nových smluv o zamezení dvojího zdanění, takže i praktické přehledy provázející tuto knihu si zasluhují aktualizaci. Inspirující je pro autory nadále velká odezva a připomínky čtenářů.

S problematikou mezinárodního zdanění se v praxi potýká velký počet ekonomů a daňových specialistů. Zájem nově zvýšily i rozsáhlejší kontroly převodních cen a také nové zvláštní přílohy k priznání k dani z příjmů, zaměřené na přeshraniční spojené osoby.

Problematika mezinárodního zdanění je proto každodenním údělem daňových poradců, podnikových daňových specialistů, auditorů a pracovníků územních finančních orgánů. Kniha samozřejmě ani zdaleka nemůže řešit všechny problémy, které praxe běžně přináší, a nemůže ani zacházet do velkých podrobností. Vždyť jen rozsah komentářů k modelové smlouvě OECD je několikanásobný a třeba problematika převodních cen, které je v této publikaci věnována jen krátká zmínka, by vydala na několik knih.

Publikace neodděluje zdanění příjmů daňových nerezidentů ze zdrojů na území ČR od zdanění zahraničních příjmů českých rezidentů. Výklad se funkčně prolíná a aplikace jednotlivých nástrojů mezinárodního zdanění je demonstrována na tom, jak se k ní staví plátce nebo poplatník na území ČR. Přitom je třeba brát neustále ohled na to, že každý stát má svá specifika a že je na něm, jak ve svém domácím daňovém právu bude realizovat vlastní kompetence a obecná pravidla vyplývající z mezinárodních smluv. Jestliže tedy známe správné postupy tak, jak mají být aplikovány v České republice, nemůžeme automaticky očekávat, že tytéž platí v zahraničí.

Problematika mezinárodního zdanění je kolbištěm vzájemně mnohdy neslučitelných právních názorů a zdrojem zdoluhavých sporů při správě daní. Nejde přitom jen o pochopitelné pře daňových poplatníků a plátců s územními finančními orgány. Shodu v řadě případů nenacházejí zástupci odborné veřejnosti či finanční správy ani mezi sebou. Pokud by se tato kniha sporným záležitostí vyhýbala, bylo by to na újmu její komplexnosti. Pokud by předložila čtenáři pouze jediný názor, utrpěla by objektivita. Čtenář by pak mohl být překvapen neočekávanými kolizemi při správě daní. Při čtení tedy mnohdy nutno protřpět přesně to, čím trpí celé daňové právo. V daňovém řízení je pravdou to, co poplatník prokáže, a dále to, co obstojí v soudním sporu. Některé sporné momenty jsou proto doplněny citacemi z existující judikatury.

Tato kniha od čtenáře vyžaduje základní znalost daně z příjmů, zákona o správě daní a poplatků a účetních předpisů a všeobecný právní rozhled. Pro snazší orientaci je doplněna rejstříkem pojmů a v příloze jsou otisknuty některé oficiálně zveřejněné pokyny a opatření MF, které se mezinárodního zdanění týkají a na které je i v textu řada odkazů. V zájmu srozumitelnosti je minimalizováno použití zahraniční terminologie. Z praktických důvodů jsou pak používány zkratky, jejichž přehled je samostatnou přílohou.

Autoři doufají, že i čtvrté vydání poslouží čtenářům ke studiu i k řešení praktických situací.